

Formanden: Derefter har Landbrugsministeren Ordet.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg tillader mig herved for det høje Lands-ting at fremsætte *Forslag til Lov om Erhvervelse af Jord til Oprettelse eller Udvidelse af mindre Landbrug og til Byggepladser m. v.* Naar Talen er om de Midler, man bør anvende for at skaffe Beskæftigelse til Landets Befolkning og derved afhjælpe Arbejdsløsheden, maa man utvivlsomt i første Række nævne en stærkere Udstykning af den danske Jord for derigennem at faa oprettet betydeligt flere Husmandsbrug eller skaffe Tillægsjord til de alt for smaa Husmandsbrug, der nu findes, og hvis Ejere ikke kan klare sig ved Bedriften alene, men maa søge Arbejde andetsteds, hvorved de er med til at forøge den i Forvejen alt for store Arbejdsløshed. Den Krise, som Erhvervene for Tiden er inde i, ytrer sig, i alt Fald for dette Spørgsmaals Vedkommende, noget forskelligt for Landbrug og Industri, idet Landbruget, om end det er inde i den samme Krise, dog ikke forøger Arbejdsløsheden med et saa stort Tal som Industrien. Der fremkommer under en Krise ikke tilnærmelsesvis saa mange arbejdsløse i Landbruget som indenfor Industrien, og jeg tvivler meget om, at Industrien i den nærmeste Fremtid kan give Muligheder for at beskæftige hele Landets Befolkningstilvækst, saaledes som den har kunnet det i den sidste halve Snes Aar. Jeg tror, det i høj Grad vil være nyttigt at regne med, at Landbruget i Fremtiden i alt Fald maa søge at sikre Landboudommens Beskæftigelse ved Landbruget, i Stedet for at den hidtil er gaaet ind til Byerne, saaledes at der i Virkeligheden ikke nu beskæftiges flere Mennesker ved Landbruget end for 20—25 Aar siden.

Endvidere maa man erindre sig, at Produktionsforholdene er noget forskellige for det mindre og det større Landbrug. Det mindre Landbrug er i Virkeligheden ikke saa haardt ramt af den nuværende økonomiske Krise indenfor Landbruget som det store Landbrug, idet det mindre Landbrug jo i højere Grad er baseret paa Fremstilling af Fedevareprodukter og Salg deraf til Udlandet i Modsætning til det større Landbrug, som jo ogsaa i nogen Grad er baseret paa Fremstilling og Salg af Korn, Heste og Slagtekvæg; paa disse Omraader er det umuligt for det mindre Landbrug at klare sig i Konkurrencen. Derfor vil en Udvikling, som gaar mere i Retning af Fedevareproduktion, være til Fordel for **Oprettelse** af Husmandsbrug i Modsætning til, hvis det

gik den anden Vej, saa det var de grove Varer, som havde de bedste Produktionsbetingelser. I den sidste Menneskealder er Udviklingen gaaet mere i Retning af Fedevareproduktion end tidligere; alt tyder ogsaa paa, at det er den Produktion, der klarer sig bedst for Øjeblikket, og jeg skal i saa Henseende nævne et Par Tal, som er fremkommet i Landbrugsraadets Meddelelser af 30. September. Af denne Statistik fremgaar det, at for de fire Hovedgrupper Vedkommende, Smør, Flæsk, Æg og Ost, ligger Priserne nu betydeligt over dem, vi fik før Krigen, ligesom ogsaa den aarlige Udførselsmængde er betydeligt over Mængden før Krigen, hvorimod det modsatte er Tilfældet med Slagtekvæg og Heste; for disse er der baade Nedgang i Priserne og Nedgang i Udførselsmængden. Smørpriserne er steget med ca. 50 pCt., fra 208 Øre til 309 Øre pr. Kilo, og Udførselsmængden er steget med ca. 30 pCt. For Flæskets Vedkommende er Prisen gaaet op med godt 80 pCt. fra 97 til 176 Øre, og Udførselsmængden er gaaet op med godt 50 pCt. For Æggenes Vedkommende er Stillingen den, at Prisen er gaaet op med ca. 40 pCt. fra 120 til 170 Øre, medens Udførselsmængden er steget med omtrent 100 pCt. For Ostens Vedkommende er Forholdet det, at Prisen er gaaet op med ca. 50 pCt. fra 57 til 85 Øre, og Udførselsmængden er steget ganske betydeligt, idet det er en Vare, som ikke havde nogen nævneværdig Betydning som Udførselsvare for det danske Landbrug før Krigen; tidligere drejede det sig kun om Udførsel af ca. 300 Tons, men i de sidste Aar er Udførselen gaaet op til mellem 8 000 og 9 000 Tons. Derimod har der ikke været den samme Udvikling for Slagtekvægets og Hestenes Vedkommende. For Slagtekvægets Vedkommende er Prisen gaaet ned med ca. 20 pCt. fra 55 til 44 Øre, og Udførselsmængden er, skønt Sønderjylland er kommet med siden den Tid — det præger ogsaa Tallene for de andre Varer —, og skønt man vel nok nede i Sønderjylland er mere indstillet paa Slagtekvægsproduktion end i den øvrige Del af Landet, gaaet ned med ca. 20 pCt. For Hestenes Vedkommende er Prisen faldet med ca. 10 pCt. fra 730 til 650 Kr. pr. Stk., og Udførselen af Heste, der i 1913 var 25 000, var i 1925 gaaet ned til 11 000 og i 1926 i de første 9 Maaneder til 1 600. Man vil da se af denne Statistik, som staar i Landbrugsraadets Meddelelser fra 30. September, at Forholdet stiller sig langt gunstigere for Fedevareproduktionen end for Produktion og Salg af Slagtekvæg og Heste, om end naturligvis